

PISMO STOWARZYSZENIA KSIĘGOWYCH W POLSCE

Kurier etyki

NR 3/2021 (9)

WYDANIE WYŁĄCZNIE ELEKTRONICZNE

„Można pracować w samotności przez lata, prawdę mówiąc, to jedyny sposób, w jaki w ogóle można pracować, ale w końcu następuje moment, kiedy odczuwa się potrzebę pokazania swojej pracy światu. Nie tyle, żeby usłyszeć jego osąd, ile aby samego siebie upewnić, że ta praca naprawdę istnieje, że sam człowiek istnieje, gdyż w łonie gatunku społecznego jednostka jest zaledwie przelotną uludą.” [Michel Houellebecq, „Mapa i terytorium”]

Prof. dr hab. Anna Karmańska, Przewodnicząca Komisji Etyki

Dyskusja o zawodzie księgowego – etyka zawodowa (cz. 2)

Sprawa jest poważna. Zbyt wiele dzieje się wokół nas, aby przeoczyć moment, który jest obecnie fundamentalny dla dalszej środowiskowej przyszłości.

Komisja Etyki włącza się w dyskusję o zawodzie księgowego (szerzej: związanym z rachunkowością).

Prezentujemy **część 2.** zwartego opracowania Komisji, które zostało przedłożone Prezydium Zarządu Głównego SKwP w marcu 2021 r., celem wzmacniania głosu SKwP w tej ważnej sprawie.

Naszymi przemyśleniami pragniemy podzielić się z Państwem, aby działać wspólnie na froncie uzgodnień, rozważań i finalnych rozstrzygnięć.

Nasza tradycja *versus* nasza teraźniejszość

„Konieczność kontrolowania majątku, prowadzenia pewnego rodzaju zapisów, t.j. stosowania buchalterji, powstała już w najdawniejszych czasach. To też zgoła błędne jest mniemanie, że buchalterję „wynałazł” dopiero w XVI stuleciu zakonnik włoski Paciolo, jakoby na skutek „zamówienia” kupców włoskich. Jednostka wynalazku takiego nie mogła uczynić. Umiejętność nasza jest wynikiem pracy intelektualnej bardzo wielu pokoleń.”

Witold Byszewski, *Wykład teoretyczny rachunkowości (buchalterji)*,
Skład Główny: Dom Książki Polskiej Plac Trzech Krzyży 8,
Warszawa 1927, s. 7-8.

Wyszukał: J.P.

II. Wkład SKwP w krzewienie etyki zawodowej w rachunkowości

1. Statut – etyka zawodowa istotną składową misji SKwP

Wśród podstawowych celów działania społeczno-zawodowych organizacji księgowych, jaką jest Stowarzyszenie Księgowych w Polsce (Stowarzyszenie), a także byłych organizacji, których ono jest kontynuatorem, zawsze wskazywana była **etyka zawodowa**. Działania, dotyczące kształtowania postaw etycznego postępowania w wykonywaniu zawodu, były i są jedną ze składowych ich misji – obok udzielania pomocy w pozyskiwaniu i doskonaleniu profesjonalnej wiedzy i umiejętności.

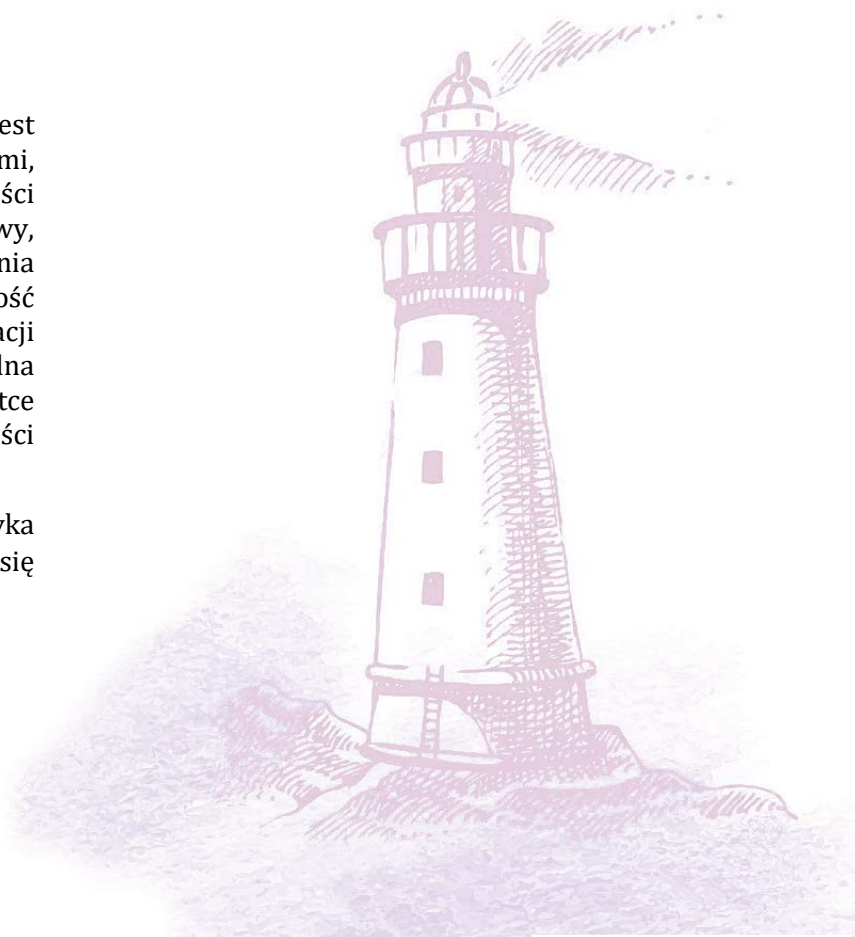
W obecnym statucie Stowarzyszenia (zmodyfikowanym w 2017 r. przez Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów) zagadnienia etyki zawodowej są wyeksponowane w rozdziale o celach Stowarzyszenia i sposobach ich realizacji, w następującym ujęciu:

*„Stowarzyszenie jednocy i zrzesza osoby wykonujące zawód księgowego oraz zawody pokrewne związane z rachunkowością – w trosce o umożliwienie im pozyskiwania wiedzy i umiejętności oraz doskonalenia kwalifikacji niezbędnych dla wykonywania zawodu zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa, profesjonalnymi standardami, dobrą praktyką i **zasadami etycznymi** oraz przy poszanowaniu interesu publicznego.” (art. 5, ust. 1) oraz*

*„Celem Stowarzyszenia jest: ... troska o nienaganny **poziom etyczny** i zawodowy członków oraz tworzenie odpowiednich warunków do podnoszenia tego poziomu,” (art. 5, ust. 2, pkt 3).*

Jakość rachunkowości jednostki jest uwarunkowana wieloma czynnikami, o charakterze – dla rachunkowości – zewnętrznym, jak: model biznesowy, sprawność organizacyjna funkcjonowania różnych procesów, transparentność stosowanych procedur, klarowność relacji między poszczególnymi profesjami, ogólna kultura organizacji i powszechne w jednostce respektowanie uniwersalnych wartości etycznych.

Czynnikiem kluczowym jest jednak etyka zawodowa każdej osoby zajmującej się rachunkowością.

Napisz do nas!

**STOWARZYSZENIA
KSIĘGOWYCH
W POLSCE**

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce (SKWP) jest, posiadającą osobowość prawną, najstarszą i największą polską organizacją skupiającą przedstawicieli środowiska zawodowego związanego z rachunkowością i finansami. Stowarzyszenie kontuuje tradycje społeczno-zawodowych organizacji księgowych, działających na terenie ziem polskich od 1907 roku. Od 1989 roku Stowarzyszenie Księgowych w Polsce jest członkiem Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC). Stowarzyszenie nieustannie dokłada starań, by jego członkowie odznaczyli się wysokimi kompetencjami zawodowymi oraz postępowali zgodnie z zasadami etyki. W 2007 roku Stowarzyszenie uchwaliło **KODEKS ZAWODOWEJ ETYKI W RACHUNKOWOŚCI**, którego sygnatariuszami są wszyscy członkowie SKWP, jak również ponad 2 tys. przedsiębiorstw i innych organizacji oraz osoby indywidualne. W 2009 roku Stowarzyszenie wprowadziło czterostopniową certyfikację zawodu księgowego i tytuł zawodowy dyplomowanego księgowego, w 2013 roku tytuł certyfikowanego eksperta usług księgowych, w 2015 roku zawodowy tytuł certyfikowanego specjalisty usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych i podatkowych. Do Stowarzyszenia należy ponad 24 tys. członków zwyczajnych i 2 tys. członków wspierających. W Stowarzyszeniu działa 25 Oddziałów Okręgowych. Od 2010 roku 9 czerwca obchodzony jest Dzień Księgowego.

www.skwp.pl

PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO

PREZES: Jerzy Koniecki

WICEPREZESI: dr Teresa Cebrowska,

dr hab. prof. US Stanisław Hońko

SEKRETARZ: Leszek Lewandowicz

SKARBNIK: Bożena Wilk

Kurier Etyki redaguje

KOMISJA ETYKI:

prof. dr hab. Anna Karmańska

przewodnicząca,

Franciszek Wala wiceprzewodniczący,

Małgorzata Małowińska sekretarz,

Stanisław Kozłowski, Sebastian Kuś,

dr Jan Piątek, Grażyna Urbaniak.

Projekt graficzny:

MEDIA DORA Dorota Mirowska

Redakcja:

ul. Górnośląska 5; 00-443 Warszawa

tel. 22 583 49 50, faks 22 622 77 81

e-mail: sekretariat@skwp.pl

© by SKWP. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej. Przedruk materiałów z „Kuriera Etyki” (w całości lub części), wprowadzanie do banku danych oraz przenoszenie na nośniki magnetyczne dozwolone na zasadach ustalonych w ustawie – Prawo autorskie. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów oraz zwrotu zamówionych materiałów a niezatwierdzonych do druku. Materiałów niezamówionych nie zwracamy.

2. Kodeks Zawodowej Etyki w Rachunkowości

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, doceniając wagę etyki zawodu księgowego dla wzmocnienia funkcji rachunkowości w gospodarce narodowej

i społeczeństwie, przygotowało i przyjęło jako obowiązujący dla swoich członków **Kodeks Zawodowej Etyki w Rachunkowości**. *Kodeks*, uchwalony przez XIX Krajowy Zjazd Delegatów 23 czerwca 2007 r., zawiera – jak napisano

w jego preambule – regulacje dotyczące wzorca etycznego postępowania w zakresie najistotniejszych sfer aktywności zawodowej osób zajmujących się rachunkowością. Zawarte w *Kodeksie* wzorce etycznych zachowań wykonywania zawodu księgowego, jak też relacji z innymi osobami czy jednostkami, jakich powinny przestrzegać osoby zajmujące się rachunkowością wykonując swoją pracę, mają charakter ponadczasowy.

Kodeks, poza wskazaniem społecznego statusu osoby zajmującej się rachunkowością, zawiera dziewięć zasad etycznych obowiązujących te osoby. Są to zasady związane z:

- kompetencjami zawodowymi,
- wysoką jakością pracy,
- niezależnością zawodową,
- odpowiedzialnością za przygotowane i prezentowane informacje z zakresu rachunkowości,
- właściwym postępowaniem w relacjach z osobami, jednostkami i instytucjami powiązanymi zawodowo,
- właściwym postępowaniem w przypadku sporu i sprzeczności interesów,
- właściwym postępowaniem w szczególnych sytuacjach jednostki prowadzącej rachunkowość,
- zachowaniem tajemnicy zawodowej,
- właściwym oferowaniem usług z dziedziny rachunkowości.

Sygnatariuszami *Kodeksu* są wszyscy członkowie Stowarzyszenia. Jednocześnie każda osoba zajmująca się rachunkowością a nie będąca członkiem Stowarzyszenia, może złożyć do Stowarzyszenia oświadczenie o przyjęciu i stosowaniu *Kodeksu*, po czym staje się jego sygnatariuszem. Sygnatariusz jest zobowiązany do przestrzegania wszystkich zasad zawartych w *Kodeksie*.

Kodeks uzyskał rekomendacje Komitetu Standardów Rachunkowości przy Ministrze Finansów oraz Krajowej Izby Biegłych Rewidentów. *Kodeks* wysoko oceniły m.in. Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC) oraz Europejska Federacja Księgowych i Audytorów Małych i Średnich Przedsiębiorstw (EFAA).

"Kaźda praca jest dobra, o ile jest dobrze wykonywana."

Albert Einstein. Wyszukała: AK.

3. Edukacja – działania fundamentalne dla krzewienia zasad etyki

Krzewienie zasad etyki wymaga poważnego wysiłku edukacyjnego. Wynika to z potrzeby odpowiedniego przygotowania dydaktycznego zarówno kadry dydaktycznej, jak i materiałów ten proces wspomagających.

Na polu rachunkowości praca związana z rozpowszechnianiem zasad etycznych na każdym możliwym poziomie edukacji zawodowej powinna być podejmowana, ponieważ pozytywnie wpływa na prestiż zawodów związanych z rachunkowością, wzmacnia społeczną rolę rachunkowości w gospodarce narodowej.

Stowarzyszenie przywiązuje szczególną uwagę do nauczania etyki w rachunkowości w ramach ścieżki edukacyjnej, obejmującej cztery poziomy kształcenia i certyfikację zawodu księgowego, tj. na:

- pierwszym stopniu kwalifikacji – księgowy,
- drugim stopniu kwalifikacji – specjalista ds. rachunkowości,
- trzecim stopniu kwalifikacji – główny księgowy,
- czwartym stopniu kwalifikacji – dyplomowany księgowy.

W programach nauczania na wszystkich szczeblach zawarte są – zgłoszone przez Komisję Etyki – odpowiednie bloki zagadnieniowe z zakresu etyki zawodowej w rachunkowości. Ponadto cały tok nauczania na danym stopniu realizowany jest z należytą dbałością o uwrażliwienie na konieczność zachowania należytej zawodowej postawy.

4. Bank Dylematów Etycznych

Bank Dylematów Etycznych jest odpowiedzią na potrzebę swoistego oprzyrządowania procesu prezentowania i utrwalania zasad *Kodeksu*, która to operacjonalizacja polega na gromadzeniu starannie wyselekcjonowanych prezentacji uwarunkowań sytuacyjnych, w których rozstrzyganie o przestrzeganiu zasad zawodowej etyki w rachunkowości nie jest jednoznaczne, czyli oczywiste.

„Dylemat etyczny” jest opisem autentycznych lub uprawdopodobnionych sytuacji, które mogą stanowić podstawę do dyskusji nad zaleceniami kodeksowymi. Często są to opisy autentycznych doświadczeń ich autorów lub obserwatorów życia gospodarczego. Głównym celem opracowań, które mogą być prezentowane w dowolnej formie (dialogów, narracji, scenek rodzajowych, opisów itp.) jest przedstawienie sytuacji w sposób wskazujący na jej dwuznaczność i uświadamiający skomplikowane położenie osoby zajmującej się rachunkowością.

Zbiór takich analiz i przypadków zgromadzonych już przez Komisję w *Banku Dylematów Etycznych* (i częściowo opublikowanych w wersji książkowej) jest szeroko wykorzystywany zarówno w Stowarzyszeniu, jak i w innych instytucjach, we wszystkich formach kształcenia i doskonalenia zawodowego. *Bank Dylematów Etycznych* jest przedsięwzięciem o charakterze ciągłym Komisji Etyki, w którym uczestniczyć może każda osoba zainteresowana propagowaniem zasad etyki w rachunkowości.

Część 3.
w kolejnym numerze
Kuriera Etyki